

# Aesculus hippocastanum

Castanyer d'Índies

4

## INFORMACIÓ IMPORTANT

Aquest document només és una recopilació de les aportacions fetes, pels usuaris del canal de Telegram de l'associació Flora Catalana, durant el treball col·lectiu sobre la planta que tractem. No pretén ser un estudi exhaustiu, ni molt menys ser un treball de recerca, doncs no segueix la metodologia que requeriria aquesta finalitat. La finalitat del grup de Telegram de Flora Catalana és, simplement, la de compartir els nostres coneixements sobre els usos i creences populars d'aquesta planta i intentar explicar-los d'es d'un punt de vista científic quan esdevingui possible. En aquest document de recopilació, hem classificat les aportacions per tipus d'ús.

**És important recalcar que Flora Catalana no es fa, ni es pot fer responsable, tant del contingut del document com del seu rigor i qualitat de redacció (ortografia, sintaxi, semàntica, estil ...), doncs la tasca de l'associació ha estat, simplement, la de recopilar literalment el coneixement aportat per els participants al grup de Telegram. En cap moment s'han contrastat les aportacions ni s'ha modificat la seva redacció original.** No obstant, el document esdevé un compendi interessant dels usos d'aquesta planta que pot servir de punt de partida per a totes aquelles persones que vulguin conèixer aquesta espècie, contrastar la informació i endinsar-se en el coneixement dels seus usos.

**Agraïm totes les persones que han compartit els seus coneixement, experiències i dubtes en el canal de Telegram, gràcies a les quals ha estat possible la confecció d'aquest document.**

Si teniu companys a qui podria interessar aquesta iniciativa i col·laborar en el nostre grup de Telegram compartint coneixement i aprenent, els podeu convidar enviant-los aquest enllaç:

➡ <https://t.me/joinchat/HGuJwfKKSgYHQlu>

## **SOBRE LA PERILLOSITAT DE LES PLANTES**

**És important recordar que les plantes no són innòcues. Tot i ser productes naturals poden tenir efectes adversos no desitjats que, fins i tot, poden arribar a ser mortals. S'ha de tenir en compte que algunes plantes medicinals poden augmentar o disminuir l'eficàcia d'altres medicaments de síntesi. Cal ser curós i, en cas de dubte, consultar sempre al metge.**

## **SOBRE LA RECOL·LECCIÓ DE PLANTES**

La recol·lecció descontrolada o forassenyada de plantes, en estat natural, és una pràctica que malmet el seu cicle de vida, alhora que interfereix notablement en l'equilibri de l'ecosistema del què formen part. També la recol·lecció moderada pot tenir el mateix efecte quan és practicada per molta gent. És per això que recomanem el cultiu d'aquelles espècies que siguin necessàries per a l'ús i consum personal. D'aquesta manera, entre tots, contribuïrem a la qualitat, perdurabilitat i sostenibilitat del nostre entorn.



## Index

|                             |   |
|-----------------------------|---|
| Propietats medicinals ..... | 3 |
| Sistema venós .....         | 3 |
| Medicina energètica .....   | 5 |
| Cultura .....               | 5 |
| Jocs .....                  | 5 |
| Poesia i cançons .....      | 6 |
| Altres .....                | 7 |



# Propietats medicinals

## Sistema venós?

- Veig al Dioscórides renovado que és bon vasoconstrictor útil contra les morenes, varius i flebitis.
- Els fruits no són comestibles, però s'utilitzen en extractes per problemes de varius, circulació, cel·lulitis...
- Fas alguna cosa amb els fruits llavors?
- Els fruits són un dels tònic astringents més importants de les tradicions occidentals pel sistema venós i és per això que jo els vaig agafar. Encara tinc la tintura en maceració. Demà miraré d'afegir alguna cosa que trobi als meus llibres.
- Sí, jo vaig pensar de fer-ho amb glicerina, perquè l'alcohol després em costa aplicar a preparats.
- Hi poses la pell també oi?
- Sí, tot tallat a trossets.
- I te l'apliques tal qual a les cames?
- Si vols, o també pot usar com una part més d'un preparat personalitzat. Per exemple, si algú té problemes també amb el drenatge limfàtic, afegir-hi calèndula, per dir alguna cosa. I si no t'agrada posar-te una tintura a les cames directament, l'hi pots afegir per exemple a una crema amb magnesi...
- Sí! L'únic que normalment se'm talla la crema si porta alcohol.
- Jo faig extracte hidroalcohòlic amb les castanyes esmicolades i el poso a les cremes circulatòries que em faig per les cames, i alguna vegada n'he posat al dentífrici ( fet a casa) per les genives.
- Gràcies! I perquè hidroalcohòlic? Hi ha algun motiu?

- Perquè l'alcohol que faig servir és el de fer licors i ratafia, de 96° i s'ha de rebaixar.
- En definitiva, una tintura!
- Correcte! Ara bé, tinc entès que el castanyer d'Índies és tòxic, aleshores, a les genives no pot ser-ho també??? És a dir, per cames, ho porten moltes cremes, però la boca? Encara que no te l'empassis, evidentment...
- No és TAN tòxic com això, de fet hi ha com a mínim un gran herbalista clínic que a vegades en fa servir molt petites dosis internament, d'una a tres gotes al dia durant poc temps. És a dir, no se n'ha d'abusar, però no és un verí mortal, i tot i que se m'acudeixen altres coses per sanar les genives, no s'acaba el món amb un petit glopeig aquí i allà.
- Quan dius genives, vols dir gingivitis, p. ex.?
- Si ho uses per això, que insisteixo que preferiria fer servir altres coses i guardar-me això per quan és una aplicació molt específicament indicada, en ser un astringent, sí, seria per gingivitis, recessió gingival, sagnat de les genives, potser casos de dents una mica soltes... qualsevol cosa que demani restablir el to als teixits, en definitiva!
- Desconec les composicions de les diferents parts, però en el Dioscórides renovado, Pio Font Quer es refereix al doctor Fournier qui recomana per a la flebitis o les hemorroides prendre 1 a 2 tasses diàries d'una decocció de 30 a 50 g d'escorça de branques joves o de fruits picats en un litre d'aigua. La quantitat no varia segons la part utilitzada, llavors la concentració en principis actius podria ser similar.  
  
Per a la tintura en alcohol només esmenta els fruits (maceració durant 15 dies de 125 g de castanya d'Índies recentment agafada i picades en 0,5 litres d'esperit de vi. Recomana prendre 1 cullerada sopera cada dia per a les hemorroides.
- En el seu llibre "Guia del recol·lector", Carme Bosch i Cristina Bota indiquen que per a les varius, la flebitis i per a desinflamar les hemorroides, es pot fer servir en bany tant la decocció de castanyes d'Índies triturades com de l'escorça. El cataplasma de les castanyes bullides és una altra possible forma d'ús per a aquestes malalties.
- Jo, durant una època tenia moltes rampes a les cames dins del llit. Van dir-me que en fiques 3 o 5, sota el matalàs als peus del llit, i potser serà suggestió, però sembla que funcionava... També vaig menjar més plàtans i prenia magnesi, per ajudar, eh?!!!

- A mi m'havien explicat que per alleujar les morenes es portaven dues o tres castanyes a la butxaca, i també a la tauleta de nit. El mateix amb els fruits del xiprer. Jo suposo que l'efecte el fan els olis essencials que van alliberant.
- És tradició posar-ne alguna en la butxaca per a prevenir i calmar els dolors.

## Medicina energètica

- Del castanyer d'Índies s'elaboren 2 flors de Bach, Chestnud Bud, elaborada amb el brot floral, i indicat per persones que els costa aprendre les lliçons de la vida i recauen en els errors, i White Chestnud en cas de pensaments repetitius, per calmar la ment.
- Amb el brot de la flor? Que curiós!! Té unes flors molt xules, però creia que eren tòxiques.
- Les flors de Bach són medicina energètica, per dir-ho així. No queda res material de la flor en el preparat.
- Les dues són del castanyer d'Índies? Creia que eren de dos castanyers diferents.
- Sí, és l'única planta de la que Bach va fer 2 essències.
- De diferents parts, Chestnud bud del brot floral i White Chestnud amb flor alguna fulleta i algun branquilló.
- També esmenten que les castanyes absorbeixen els ions positius, nocius per la salut. Els coixins farcits de castanyes s'utilitzen per a fer massatge relaxant. ("Guia del recol·lector", Carme Bosch i Cristina Bota).

## Cultura

### Jocs

- Al poble hi ha un bonic passeig que dona al riu i els fruits, quan el terra és ple de fulles grogues i marrons, són excel·lents projectils en les batalles infantils (ja, de mainada d'abans).

- La meva mare, que és anglesa, m'explicava que de petita jugaven amb les castanyes. N'enfilaven dues o tres i amb una altra jugaven a encertar-les i rebentar-les. Jo també hi havia jugat i si no les hagués agafades totes per fer-ne medicina hauria ensenyat els meus fills a fer el mateix. 😊

## Poesia i cançons

- Salut, oh primavera tot d'un plegat,  
salut, castanyer d'Índia, l'emplomallat,  
pel goig de les aurores aviciat!

Quan de la minyonia tot just eixit  
era enyorós de besos mon esperit  
(les llangors eren dolces, dolç el neguit)  
en temps que m'abellien, des d'un racó,  
al pas de nau i núvol per l'horitzó  
corones sens reialme ni gonfanó,  
jo de ta noble ufana desava al mig  
un tresor, amaguívol a tot trepig,  
sols hagut amb el somni i amb el desig;  
i comiat prenia furtivament  
esquivant amb auteles de malfaent  
la pressa i la cridòria de l'altra gent.

I trobaren mos dies senys malmirrés,  
veu agra de la vida, reüll penós  
i abraçada roïna de les lletjor...

Salut, oh primavera tot d'un plegat,  
salut, castanyer d'Índia, l'emplomallat,  
pel goig de les aurores aviciat!

D'una parená trèmula vaig fer-te do:  
meravella impossible, veu sense so.

No l'he mai més haguda del ram en flor.

Aixopluc de mil gràcies que fas tan bell,  
sé que encara custodies en un ramell  
l'esperança ventissa d'un cor novell.

Ara, doncs, quan es torna l'aire més fi,  
d'aquell bé que em guardares dóna'm un bri:  
o, saturn, em prendrien per mal veí  
les parelles que passen pel meu camí.

(Josep Carner - Arbres)

## Altres usos

- Jo vaig llegir que també s'utilitzen els fruits com les nous de rentat, és a dir, per la rentadora com a netejador.
- Com, com? Fer servir les castanyes per netejar el bombo de la rentadora?
- Ho he llegit. Es posen unes 7 castanyes pelades i triturades en 300 ml d'aigua i es deixa reposar tota la nit. Després es filtra. En el calaix de la rentadora es posen uns 75 ml d'aquest filtrat. La resta la pots guardar a la nevera uns 10 dies o congelar-lo.
- Hi ha altra gent que les posa directament dins d'una bosseta d'organça o un mitjó de mitja.
- Per netejar el bombo, diguem-ne, no per la roba... Perdoneu, però em sembla molt interessant...
- Per netejar la roba.
- Com moltes altres plantes, contenen saponines. Altres són l'arrel de galleran i el sabó de gitana. I les nous que venen per rentar, que no recordo el nom de l'espècie. La mateixa idea. També s'haurien de poder fer servir per a la dutxa i els cabells.
- Segons <https://detectiusdelsarbres.blogspot.com>, "La fusta és blanca groguenca, lleugera i blana, no es pot utilitzar per a cremar però sí per a fer caixetes."